

Dereberka

...čítanie pod školskú lavicu

č. 4

apríl 2011

V žiadnom prípade nie ŠIKANA!

Šikanu poznám z vlastnej skúsenosti, ale nie ako tyran, agresor. Ako obeť! Pocity, že si vás niekde počkajú, sú strašné. Tyrani to berú ako srandu, žart, vtip, humor. Skúste sa však vcítiť do obeť! Ako sa asi cíti ona? Príznaky šikany môžu byť hocijaké. Posmievanie sa, nahováranie iných, aby sa posmievali, vyhrážanie sa po telefóne, posielanie trápnych SMS, e-mailov, vymáhanie desiatej, peňazí, ba dokonca bitie.

Poviem vám príbeh jednej takej šikany. Vtedy sa mi to nezdalo jednoduché, vtipné. Sedíte pohodlne doma pri televízii a zrazu vám zazvoní mobil. Vy zdvihnete - a zrazu spráška slov. Čítujem: „Prestaň obťažovať moju kamarátku, lebo dostaneš na face!!!“ Vystraší vás to. Neviete, čo máte robiť. Volám mamine. A o dve hodiny zas: „Prestaň na nás hovoriť urážky!“ A ako keby toho nebolo dost, ten človek chodí s vami do školy. Ale najhoršie je, že vedia o vás úplne všetko. A to doslova! Vedeli moju adresu, kde bývam, kam chodím. Mávala som zlé sny, zmiešané pocity a boli v tom sne ľudia, ktorých som tam nečakala. Zobúdza som sa spotená. Ťažko som potom zaspávala. Strach, že vyjdem z vchodu a oni ma čakajú, som prežívala skutočne strašne. Raz sme boli v Zámockom parku. Máme psa, na ihrisko nesmie, tak sme ho priviazali o bránu a - bol tam aj tyran. A začal ho odväzovať. Čo by sa stalo, keby nebol nablízku môj otec? Ktovie, čo by sa s ním stalo. Už skončíme s hororom. Prejdime ku koncu. Ten strach sa skončil 6. apríla. Dievča, čo si ma vybralo ako cieľ pozorovania, sledovania sa odťahovalo. Pripadá mi to ako sen. Znepríjemnila mi mnohé dni. Bála som sa o tom rozprávať. Čo ak mi neuveria? Ved' to dievča nevyzerá, že by nikomu bolo schopné ublížiť! Spätne si uvedomujem: treba to povedať pani učiteľke, alebo napísať do dôverníčka, alebo zísť za pani psychologičkou, keď prichádza v pondelok k nám do školy. Nenechávajte si svoje trápenie len pre seba. Určite sa nájde niekto, kto vám pomôže. Ale najmä - nezačnite s tým aj vy! Aj z drobností, hlúposti, „vtipu“ môže vzniknúť veľká bolesť. A nemusí byť len po bitke či facke.

Jedna z vás

Čo sa skrýva v ľudskom tele?

Žiaci z III. A to vedia veľmi dobre. Na hodinu prírodovedy si pripravili úžasné projekty, prostredníctvom ktorých sa dozvedeli viac o fungovaní ľudského tela.

O zelenom mesiaci

Všetko sa zelená. Na ceste do školy si všimame v slnečných lúčoch puky lístkov na stromoch a kríkoch. Tráva pripomína hebký koberec. V povetrí poletujú drobné peniažteky z kvitnúcich stromov. Po dlhej zime si veselo pospevujú vtáčiky. Nie, istotne nevypracúvam úlohu pre ôsmakov. Oni si totiž trápili pekné hlávky s citovo zafarbeným opisom prírody. Apríl je jednoducho mesiac veľkých zmien v prírode.

1. apríl - Deň vtáctva

1. apríl sa spája predovšetkým s rôznymi žartíkmi. V kalendári environmentalistu je 1. apríl Dňom vtáctva, aj preto, lebo v apríli k nám prilietajú vtáky v najväčšom množstve, čo je asi 20 miliónov sťahovavých vtákov! Ornitológovia dokonca odhadujú, že na Slovensko prileť každý rok približne 30 miliónov vtákov, z toho asi dve tretiny práve v apríli. Väčšina vtákov prilieta z Afriky.

Dátumy jarných príletov sledujú členovia Spoločnosti pre ochranu vtáctva (SOVS). Na začiatku apríla zaznamenali na Slovensku už 29 sťahovavých druhov. Medzi prvými prileteli drozdy, škovránky a cíbiky, objavili sa i prvé bociany a v týchto dňoch už boli na viacerých miestach pozorované aj lastovičky. Okrem známych poslov jari medzi sťahovavé vtáky patria aj orol krikl'avý, prepelica poľná, slávik alebo kukučka, ktorá prilieta až na prelome apríla a mája. Ako posledný prilieta hýľ karmínový až z d'alekej Ázie.

Prvoaprílová ochrannárska tradícia sa zrodila ešte v časoch Rakúsko-Uhorska. Založil ju už v roku 1900 prírodovedec **Otto Hermann**, ktorý žil a pôsobil v Brezne. K oslave Dňa vtáctva sa môže pridať každý, ak napríklad zavesí do záhrady vtáčiu búdku, zasadí strom alebo zabráni vypaľovaniu trávy.

Predstavte si, že na Zemi žije vyše 9 600 vtáčích druhov. Svoj domov na Slovensku z nich má takmer 220 hniezdiacich vtáčích druhov, pričom niektoré sa na zimu sťahujú do teplejších krajín. Niektoré druhy k nám v zime prilietajú zo severu, a tak sa aj počas mrazivých dní u nás zdržuje viac ako 19 druhov vtákov.

Vtáky sú obyvateľmi všetkých pevnín na zemeguli. Meniacim sa ekologickým podmienkam životného prostredia počas roka sa mnohé druhy naučili prispôbiť sa a počas nepriaznivého obdobia opúšťajú na prechodné obdobie svoje domovy. Sťahujú sa do oblastí, v ktorých strávia čas, kým v ich rodiskách trvajú nepriaznivé podmienky. Migráciu vtákov považujú prírodovedci za jeden z najpozoruhodnejších úkazov živej prírody.

M. Haba

Deň Zeme

22. apríla si pripomínáme Deň Zeme. Bolo to totiž práve 22. apríla v roku 1970, keď vedci, hlavne ekológovia v USA, ovplyvnení fotografickými a telegrafickými snímkami z kozmu, dokumentujúcimi krehkosť a zraniteľnosť Zeme demonštračne vyzvali k spoločnému celosvetovému úsiliu ochraňovať Zem so všetkým, čo ju robí jedinečnou.

Do roku 1990 venovali pozornosť Dňu Zeme predovšetkým na americkom kontinente. Skutočne svetovým sa stal od roku 1990, kedy začalo iniciatívne a koordinačne pôsobiť Medzinárodné ústredie DŇA ZEME so sídlom v Stanforde (Kalifornia USA). V tomto roku (1990) sa pri príležitosti Dňa Zeme aktivizovalo viac ako 200 miliónov ľudí v 140 štátoch sveta, vrátane vtedajšej ČSFR. Postupne vznikali aj regionálne a národné ústredia na celej zemeguli. Dnes vo svete mocnejú názory, aby bol každý deň pre ľudstvo Dňom Zeme.

Žiaci našej školy sa 20. apríla zúčastnili na besede a premietaní filmov s ekologickou tematikou v malackom Kultúrnom domčeku. Zostáva len dúfať, že mnohé myšlienky nezostanú len vo filme.

V Bratislave

Žiaci ôsmeho ročníka už tradične vyrážajú v niektorý jarný deň do nášho hlavného mesta. To aby ho spoznali aj inak. Ako inak? Ved' poznáme všetky dôležité miesta! Polohu nákupných centier či rýchleho občerstvenia poznáme. Po samotnej exkurzii sme si uvedomili, že najdôležitejšia bola kvalitná obuv.

Nad Bratislavou sa 14. 4. prevaľovali sivé mraky, mrholilo. Pán učiteľ Pašteka s pani učiteľkou Malíkovou však prišli v dobrej nálade. Vyrazili sme o 7:50 spred budovy našej školy a do Bratislavy, konkrétne na bratislavské letisko sme dorazili o 8:40. Pán učiteľ nám chcel ukázať vzlietajúce lietadlá, no nepodarilo sa. Tak sme sa aspoň po letisku poobzerali. Potom sme nastúpili do autobusu a odišli sme na Bratislavský hrad. Zachytili sme výhľad, samotný hrad i Svätopluka na koni. Mrholilo a žiaci chceli ísť do Eurovey na dunajskom nábreží autobusom, no pani učiteľka Malíková rozhodla, že pôjdeme pešo. Tak sme si prešli 5 km! Prešli sme úzkymi uličkami pod hradom, okolo Dómu svätého Martina, kľukatými uličkami historického centra, minuli sme Rolandovu fontánu, Čumila, Slovenské národné divadlo až sme sa dostali k nábrežiu. Všetci sme túžobne hľadeli na žlté M v červenom poli. Po skvelom občerstvení sme sa vybrali späť na Záhorie.

D. Fišerová, L. Kupcová, foto G. Kandová

...na letisku

...pohľad na pochmúrnu Bratislavu

Zúbkove pramene

V marci a v apríli sa už tradične stretávajú decká, ktoré sa zaujímajú o prednes poézie a prózy. Celoslovenská súťaž sa volá Hviezdoslavov Kubín, ale u nás - v Malackách - sa narodil spisovateľ Ľudo Zúbek, preto sa súťaž v našom okrese hrdí prívlastkom Zúbkove a pramene preto, lebo jedna z jeho kníh sa nazýva Skrytý prameň.

Po školských kolách nasleduje obvodné či podľa nového pomenovania spádové kolo. Na pôde našej školy sa 25. 3. - v triedach I. a II. ročníka - sa uskutočnilo obvodné kolo 47. ročníka súťaže v prednese poézie a prózy Hviezdoslavov Kubín. Privítali sme 48 recitátorov v troch vekových kategóriách. V I. kategórii sa stretávajú deti II. - IV. ročníka, v II. kategórii súťažiaci žiaci V. - VII. ročníka, ôsmaci a deviatci sú zaradení do III. kategórie. Ich prednesy pozorne sledovali dve poroty i prítomní vyučujúci z 9 ZŠ, MCK aj ZUŠ.

Naša škola „vyslala“ do obvodného kola víťazov školského kola, a to žiačku 3. B Lauru Mózovú, žiačku 4. C Hanku Slobodovú, žiačku 5. B Sáru Prelcovú, žiačku 5. C Adriánku Dunárovú, žiačku 9. A Kristínu Kopáčovú a z 9. B Kristínu Rypákovú. Laura Mózová a Sára Prelcová získali v obvodnom kole 3. miesto a Adriana Dunárová dostala čestné uznanie. Do okresného kola postúpili Hanka Slobodová a Kristína Rypáková, obe súťažili s ukázkami poézie.

Okresné kolo Zúbkových prameňov sa uskutočnilo 8. 4. v CVČ. Tu sa stretli najlepší recitátori z celého okresu. Súťažiaci z našej školy sa, bohužiaľ, neumiestnili (Hanka Slobodová a Kristínka Rypáková), ale aj ich účasť nás veľmi teší.

Všetkým víťazom srdečne blahoželáme a našim žiačkam ďakujeme za reprezentáciu školy.

Filip Prášil

Účastníci obvodného kola po vyhlásení výsledkov

Nepravidelná rubrika "Naši olympionici"

Olympiáda v anglickom jazyku II.

Dňa 7. 3. sa uskutočnilo krajské kolo Olympiády v anglickom jazyku. Konalo sa v Spojenej škole Juraja Hronca na Košickej ulici. Spolu s pani učiteľkou Kurekovou sme ráno nasadli na autobus a z neuveriteľnej tlačnice sme sa nejakým spôsobom dostali do vyššie spomínanej školy. Pôvodne mala byť recepcia o ôsmej, ale kým sa všetci dopracovali k jedálni, bolo asi pol deviatej. Stretli sme tam aj nášho pravidelného víťaza, Pet'a Havrana, jeho otca a ešte mnoho ľudí. Konečne sme dostali svoje súťažné čísla (ja som získala trinástku) a vyšli po schodoch do určených tried. Písomná časť sa odohrávala dramaticky v jednej z tried a skladala sa z gramatiky, počúvania, čítania a slovnej zásoby (v zmenenom poradí). Na ústnu časť sme išli po jednom podľa poradových čísel. Čo je zaujímavé, naším lektorom bol pán Alec Carter z Anglicka. Na rozhodnutí som sa dozvedela, že som získala druhé miesto vo svojej kategórii (8. a 9. ročník).

Postupujú len prví...

Gabriela Kandová

Európa v škole

Už tradične sa žiaci našej školy zúčastňujú súťaže Európa v škole. Motto 58. ročníka uvedeného projektu v školskom roku 2010/2011 bolo „Mládež a dobrovoľníctvo“. Uvedená hlavná téma sa stala príspevkom projektu k Medzinárodnému roku mládeže, ktorý vyhlásila OSN a súčasne k Európskemu roku dobrovoľníctva vyhlásenému na rok 2011 Európskou komisiou.

V okresnom kole sme získali viaceré ocenenia.

LITERÁRNE PRÁCE - SLOVENSKÝ JAZYK

II. kategória

	Názov práce	
1. miesto	Martin Mader	Pod'akovanie ... (postup)
2. miesto	Adriána Dunárová	Pomoc druhému... (postup)
3. miesto	Monika Mifkovičová	Na mňa sa dá ... (postup)

LITERÁRNE PRÁCE - NEMECKÝ JAZYK

III. kategória

1. miesto	Kristína Rypáková	Das Leben um uns (postup)
2. miesto	Lucia Caunerová	Wie alle den Stadtpark...
3. miesto	Monika Blažíčková	So normale menschliche...

LITERÁRNE PRÁCE - ANGLICKÝ JAZYK

I. kategória

1. miesto	Daniel Pšenica	Ruky pomoc podávajú (postup)
2. miesto	Peter Režný	Ruky pomoc podávajú...

II. kategória

3. miesto	Lucia Drábková	Pomoc iným...
-----------	----------------	---------------

III. kategória

1. miesto	Ľubomíra Chmelová	Mladí ľudia v Európe... (postup)
2. miesto	Lucia Chmelová	Mladí ľudia v Európe...

VÝTVARNÉ PRÁCE ŽIAKOV

I. kategória

Čestné uznanie - Barbora Osuská

III. kategória

2. miesto	Patrícia Dobrovodská	Potopa (postup)
3. miesto	Klára Vozáková	Podajme pomocnú... (postup)

Najúspešnejšou účastníčkou z našej školy sa stala Ľubomíra Chmelová, ktorá v III. kategórii v literárnej časti v cudzom jazyku, konkrétne v anglickom, získala za svoju prácu „Mladí ľudia v Európe sa učia solidarite“ čestné uznanie v celoslovenskom hodnotení.

Všetkým oceneným blahoželáme a prinášame niekoľko ukážok zo zaslaných prác.

Pod'akovanie neznámemu

Hladina vody sa každou sekundou zdvíha vyššie a vyššie. Prúd vody berie všetko, čo mu príde do cesty. Všade okolo plávajú kusy dreva, stromy, konáre, nábytok, papiere, nehybné telá zvierat... Všetko! Všetko, čo stálo v ceste! Voda sa totiž nezastaví pred ničím. Nezastaví sa ani pred ľudským životom. Vode je jedno, či ide o dieťa alebo dospelého. Voda je živá, živá prírodná a, bohužiaľ, v poslednom čase až príliš ničivá. Mnohým nedá spať. Neberie ohľad na nič, na nikoho.

Trojica ľudí pred ním v poslednej chvíli hľadá záchranu na streche auta. Rýchlo, rýchlo! Voda stúpa závratnou rýchlosťou. Prúd silnie. Ľudských síl ubúda. Strach o život rastie. Len vydržať! Pomoc je tu čo nevidieť. Záchranársky čln sa blíži. Dvaja môžu nastúpiť, tretí musí chvíľu počkať. Ale čo je chvíľa v takej chvíli? Aj sekunda tu trvá večnosť. Tretí musí počkať. Počkať na záchranu alebo... Kto bude ten tretí? Kto z nás by chcel byť ten tretí? V takých chvíľach sa odkrýva skutočný charakter ľudí. Poznáme to z katastrofických filmov, z každodenných situácií... Na povrch vypláva naša odvaha, naše hrdinstvo, láska k blížnemu, všetko, čo je v nás.

„Zoberte mamu, prosím, prosím, a môjho brata! Bojí sa vody! Ja počkám!“ boli možno posledné slová chlapca z Austrálie.

„Chod'te vy, chlapci, ja počkám!“ prosí žalostne mama.

Nie je čas na reči. Treba konať, aby sa aspoň niekto zachránil. Čln odchádza. Voda naberá na sile. Prúd mohutnie. Neberie ohľad na nič a na nikoho. Ani na dobré srdce dieťaťa. Berie všetko! Všetko! Posledný nádych, posledný pohľad na odchádzajúci čln a možno posledné zbohom zašepkané do rozzúrenej kalnej vody. Pod jej hladinou poslednýkrát udrie ako zvon srdce chlapca, aby rozozvučalo všetky zvony v Austrálii. Zvony pre malého chlapca, ktorý zachránil život svojmu bratovi. Chlapec v mojom veku dokázal niečo, čo by dokázal málokto z nás. Stal sa hrdinom, dobrovoľníkom. Dobrovoľne obetoval seba pre druhého.

Táto správa obletela celý svet. Fotografie záchrancu sa objavili na titulných stranách časopisov a novín. Hoci ho vôbec nepoznám, chcem mu vysloviť svoj obdiv a pod'akovanie za nesmiernu odvahu a statočnosť. Dúfam, že aj ja budem takým bratom a pomôžem všetkým, ktorí to budú potrebovať. Ved' pomáhať sa dá každý deň, nemusí to byť len počas prírodných nešťastí. Len nám akosi chýba odvaha. Nemyslíte?

Martin Mader, 5. C

In den geschneiten Bergen

Das Schilaufen in Donovaly war sehr interessant. Ich traf mich in den Bergen mit den solidarischen und unsolidarischen Schilaufer. Ich sah von dem Schlepplift eine Kollision eines schonungsloseren Schilaufers mit einem Kind. Es war nur erster Tag meines Aufenthaltes. Wir hörten im Radio neue Abendnachrichten gerade über diese gefährlichen Sportler.

Letzten Tag hatte unsere Freundin Katka ein kleines Unglück. Wir teilen uns in zwei Gruppen. Erste Gruppe blieb auf dem nördlichen Hügel und zweite Gruppe wieder auf der südlichen Seite dieses Hügels. Katka war vor mir, von dort sah ich fast alles. Ein unbekannter Schilaufer stieß Katka an und ganz schnell verschwand er. Das Mädchen fiel schrecklich zu Boden und danach brachte es laut zum Weinen. Katka hatte große Schmerzen und konnte nicht allein aus dem Schnee aufstehen. Wir riefen Hilfe, einen Arzt und viele Schilaufer halfen uns. Katkas Bein wurde gebrochen.

Jetzt ist sie schon nach der Operation und wurde von ihren Freunden oft im Krankenhaus in Banská Bystrica besucht. Unbekannter Schilaufer wollte nicht zustehen, dass er einen Fehler machte.

Michal Hermann

Na mňa sa dá spoľahnúť

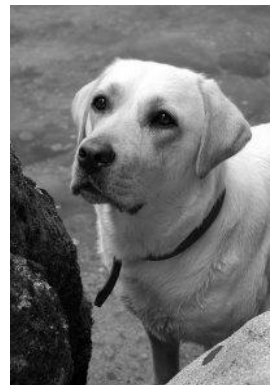
Zachrániť život človeku nie je ani ľahké, ani samozrejmé. Sú situácie, keď každý z nás potrebuje pomoc. Lekári, zdravotné sestry, hasiči, polícia nám pomáhajú zo všetkých síl. Ale život nám prináša aj iné katastrofické scenáre.

Počas víkendu sa ocitla celá moja rodina na výstave štvornohých krásavcov v ned'alekej juhomoravskej metropole. Milujem všetkých týchto chlpatých s priateľskými očami zo všetkých živočíchov najviac. A tam ich bolo! Veľkí, malí, chlpatí, strakatí, pokojní, ale aj nervózni. Všetci boli úžasní. Prezerali sme si ich a porovnávali, ako zvládajú súťažné disciplíny. Porotcovia boli nemilosrdní a vybrali len tých najšikovnejších, aby toho naj mohli odmeniť zlatým pohárom.

Jeden z nich bol celkom iný. Poslušne sedel pri stoličke, pozeral sa na okoloidúcich a vnímal trmu-vrmu akosi rozvážne. Veľkými hnedými očami sledoval svojich kamarátov chodiacich v kruhu. Veľký žltý labrador s bielym postrojom. Na chrbte mal položenú ruku svojho pána. Mladý muž sedel na plátennej stoličke a hladil svojho psíka tak nežne, ako si len dokážem predstaviť priateľstvo psa a človeka. Prišla som k nemu celkom blízko a pozrela mu do očí. Múdro sa na mňa zadíval a potom si položil hlavu na koleno svojho pána. „Kto je tu?“ opýtal sa ma ten mladý muž. Nerozumela som mu, prečo táto zvláštna otázka. Čo ma nevidí? „Dobrý deň, páči sa mi váš pes. Je iný ako ostatní. Môžem ho pohladkať?“ Mladík prikývol a predstavil mi Arga ako svojho kamaráta a pomocníka. „Každý deň sa stará o všetko, čo potrebujem. Prinesie mi všetko, čo mu rozkážem a pomáha mi s každodennými prácami. Chodí so mnou von a bezpečne ma vodí po všetkých cestách. Nič za to nechce. Len moju lásku a starostlivosť,“ vysvetľoval s veselosťou v hlase. Oči však nemenili vzhľad a pripadali mi neskutočne meravé. Najprv som to nechápala. Až keď vstal, zbadala som v jeho ľavej ruke bielu paličku. Pes sa postavil k nemu a zubami mu podal spadnutý šál zo zeme. Mladík si ho vzal a s úsmevom vyskočil vpred. Argo ho bezpečne viedol medzi svojimi psími kamarátmi.

Myslím si, že mu vôbec nebolo ľúto, že aj on nesúťažil v kráse. Mal svoj vlastný svet. On je ten víťaz, ktorému patrí ten najväčší zlatý pohár, skutočný záchranár, ktorý uľahčuje život človeku a nič za to nepýta.

Monika Mifkovičová, VI. A

Ruky pomoc podávajú a srdiečko pomoc daruje

I am a pupil of Primary school in Malacky. My name is Danko Pšenica. I learn English at school and I like my school very much. I am in 4th form.

What can I do for poor children?

In Africa live poor and sick children. People in Africa do not have any clean water. They have no money for food and clothes. Children in Africa are often hungry and thirsty.

We can help children in Africa. We can send water and food them and I can send them my toys.

I have learnt about UNICEF. It helps these children.

I can help!

I can give the poor children my old toys. I can send them my saved money.

All good people send money for these children to go to school. For them it is very important.

I wish all children all over the world to be happy and healthy not hungry and go to school.

It is my wish and one day it comes true.

Danko Pšenica

Pomoc iným nás robí lepšími

Hello everybody!

My name is Martin. I am in 4th class at Primary school in Malacky. I wrote a letter to my close friend in Australia. He needs my support. There is flood, fire and people are very unhappy.

Dear my friend,

You live very far from me. I watched TV and I saw people in Australia. Some were crying, some were sailing in a boat, they were without the house. I want to help you. I can send you my pocket money, books, toys and also my favorite guitar. You can play the guitar my favorite song we like both. I am sympathetic to you. I wish you only the best. Just happy life, friends, school a new hobbies. I love you a lot. I will expect you answer and hope you fine.

Your friend

Martin Haba from Slovakia

Svetlo v nás

Stat' sa svetlonosom. Nie mámit', balamutiť' ľuďí, viesť' ich za svojím svetlom. Pomôcť' ľuďom hľadať' cestu! Správnu, aj keď možno nie rovnú. Spravodlivú, aj keď možno nie hladkú. Priateľskú, aj keď možno nie bez zastávok.

Pred istým časom sme nevedeli o dobrodružstvách, priateľstve, poznaní, ktoré môžeme prežiť. Nevedeli sme, čo sa v nás skrýva. Skauti nám pomohli odhaľovať' zákutia zlatistého Záhoria i samých seba. Ujali sa nás, porozprávali nám o dobrodružstvách, zážitkoch. Nevedeli sme sa dočkať, kedy i my prežijeme také chvíle. Spoznáme iných skautov, splníme bobríka odvahy, budeme viesť' vlastnú družinu. Skauting nás učí usilovnosti a cieľavedomosti. Snažíme sa zdokonaľovať'.

Úžasným povzbudením sa pre nás stalo pozvanie vodcu nášho 69. zboru gen. M. R. Štefánika v Malackách na cestu do Viedne. Samotný výlet do cisárskeho mesta valčíkov je úžasný! Nás však čakalo aj čosi iné. Betlehemske svetlo. Cieľom našej cesty bolo priniesť' k nám domov - na Slovensko - svetlo bratstva, mieru a lásky.

V chladné jedenáste decembrové ráno sme sa štyria skauti z nášho zboru a päťdesiati z bošianskeho zboru Veľká medvedica vybrali do hlavného mesta Rakúska. V strede Viedne nás privítali domáci skauti, zítali sme sa i so skautmi z iných krajín Európy. Kika získala aj vzácnu trofej! Svoju hnedo-zelenú sľubovú šatku s dubienkou vymenila za modro-červenú šatku s kovovým turbanom. Všetci sme merali cestu do metropoly Rakúska, aby sme rozniesli do svojich domovských krajín svetielko pokoja i nádeje. Spoločne sme prežili bohoslužbu, ktorá sa niesla na tónoch organu. Na jej konci sme prevzali vzácny dar. Chránili sme ho ako oko v hlave. Našou túžbou v tej chvíli bolo, aby sa tento dar stal symbolom duchovného bohatstva. Ľudia túžia po značkových šatách, najmodernejšej technike, rýchlych autách... Prinesú tieto veci človeku pokoj? Budú ho stále tešiť? Nebude túžiť o pár dní či mesiacov po nových telefónoch, počítačoch, tričkách? Človek by mal mať všetkého tak akurát. Čo je to akurát? Nie veľa, nie málo. Aby sme sa mali stále na čo tešiť. A nielen na veci. To prinesené svetielko by malo osvetliť' našu cestu. Priviesť' nás k zamysleniu sa nad samým sebou.

Na slovenskej pôde sme zašli do malackého Kostola Nepoškvrneného počatia Panny Márie. Monika však mala ešte jednu vzácnu povinnosť. V nedeľu niesla chvejúce sa svetielko do kostolíka v dedinke Kuchyňa. Obliekla si rovnošatu, niesla obetné dary a svetlo v peknom lampáši. V tej chvíli prežívala čosi jedinečné, slávnostné, povznášajúce... Túžila po tom, aby sa prinesené svetlo stalo iskrou. Ona by zapálila či znovu objavila aj v iných ľuďoch dobro, láskavosť, pochopenie. Nielen na Vianoce. Usilujeme sa o to počas celého roka. Ved' druhý rok vedieme družiny víčať' a a včielok. Kmeň dobrodruhov a Múdre sovy. S našimi mladšími desaťročnými kamarátmi prežívame rôzne dobrodružstvá, stretávame sa na družinovkách, čítame si zaujímavé príbehy, vymýšľame činnosti v tvorivých dielňach, chodíme do prírody, na chatu, spoznávame prírodu, učíme sa správať' v rôznych situáciách...

Skaut je celosvetová organizácia. Združuje ľuďí rôzneho veku od víčať, včielok po roverov. My sme sa stali členkami 69. zboru generála Milana Rastislava Štefánika. Ten píše s istými prestávkami svoje dejiny od 16. 12. 1923. V novodobej histórii sa jedenásty rok stretávajú skauti na spoločných cyklotúrach, výpravách do prírody či pri opravách starých, zabudnutých krížov v záhorských lesoch.

Ten drobný vianočný plamienok pripomína ľudčenskú minulosť, no zároveň sa stáva nádejou do budúcnosti. Pripomína nám tých, ktorí sa usilovali zmeniť, zlepšiť' tento svet. Nabáda nás pokúsiť' sa o to isté. Stat' sa svetlonosmi. My sme priniesli jedno svetielko, no ono sa stalo iskrou pre desiatky ďalších svetiel. Aj v nás.

Monika Blažíčková, Kristínka Tománková, autorky literárnej práce, s argentínskymi skautmi

Mladí ľudia v Európe sa učia solidarite

(Literárna práca v anglickom jazyku z pera deviatačky Ľubomíry Chmelovej, ktorá bola ocenená čestným uznaním v celoslovenskom hodnotení súťaže Európa v škole)

When I started to write this essay my first question was: "What does the solidarity mean?"

The dictionary explains: "It is an understanding for human or for people."

Maybe solidarity means that we can understand the acts of some people. For example the people who help to others. I think it is the solidarity as well. Once I have read the story that I like very much. It wasn't a fairy tale, it was the reality as the author wrote on the front part of mention book. It was my inspiration. So let me introduce to retell my story. Let's start.

It was in the USA and it was about an old man. His name was Tony. He lived in Denver. During the hurricane he lost his house and even he was too ill. At the beginning he had lived like a homeless, later he rented a small, non-furnished flat. One day he met Tamara and her family. After that his life really started to change. Tamara, her family and her friends helped Tony. They bought a bed and some the most useful things to his house. Later Tony's illness worsened. So Tamara started looking for Tony's family. Soon she found his sisters and mother. They were very happy because they had known nothing about Tony for ages and they were really worried about him. They came to Denver and his sister Cynthia took him to her house to take care about him. Tamara's family was the second family of Tony. When he died, Tony's mother wrote to Tamara: "I hoped that Tony could meet a miracle in his lifetime and **you are the mentioned miracle**. To say just "Thank you" is too little.

After learning this story I had very strange feelings. On the one hand Tamara was very generous and she behaved as Tony's sister. Tony could abuse Tamara's generosity, but he had never done it. But now when I thinking about it again I don't have any strange feelings. I think that I would do the same as Tamara did. Tamara opened her heart for Tony. Now I understand what the solidarity means. It is not just understanding to each other. Sometimes it happens that we give somebody the chance to do something. If we did not offer any opportunity to him or her nobody would not notice it. We would live our lives without the change.

At the moment we start giving the love to others our lives start to change. The love given to others doesn't influence only receiver but it behaves like the rings in a lake. It affects so many people than we are able to fancy it.

My message to others:

Be nice to each other and help each other and keep smiling! The world will be much nicer.

...a pre nás - anglicky nehovoriacich - Ľubka pripravila slovenský preklad:

Na úvod - čo podľa vás znamená solidarita? V slovníku je uvedené: porozumenie pre jednotlivca, vzájomná podpora človeka alebo ľudí. Možno solidarita znamená aj to, že sme schopní pochopiť činy niektorých ľudí. Napríklad ľudí, ktorí pomáhajú druhým. Myslím si, že to je tiež solidarita.

Raz som čítala jeden príbeh, ktorý sa mi veľmi páčil. Nebola to rozprávka, bola to, ako autor napísal na prvú stranu knihy, realita. Tak by som rada prerozprávala tento príbeh:

Stalo sa to v USA a hlavnou postavou príbehu bol starý muž menom Tony. Býval v Denveri. Počas hurikánu stratil svoj dom, ba čo viac, bol chorý. Spočiatku bol bezdomovcom, neskôr si prenajal malý, nezariadený byt. V jeden deň stretol Tamaru a jej rodinu. Potom sa jeho život začal meniť. Tamara, jej rodina a priatelia Tonyho pomohli. Kúpili mu posteľ a ďalšie potrebné veci do bytu. Potom sa Tonyho choroba zhoršila. Tamara začala hľadať Tonyho rodinu. Čoskoro našla jeho sestry a mamu. Boli šťastné, pretože o Tonyho nič nepočuli už roky a strachovali sa oňho. Prišli do Denveru a jeho sestra Cynthia si ho vzala k sebe domov, aby sa oňho starala. Tamarina rodina bola Tonyho druhou rodinou. Keď Tony zomrel, jeho mama napísala Tamare: „Dúfala som, že Tony zažije v živote aspoň jeden zázrak. Tým zázrakom ste boli vy. Povedať ďakujem je príliš málo!“

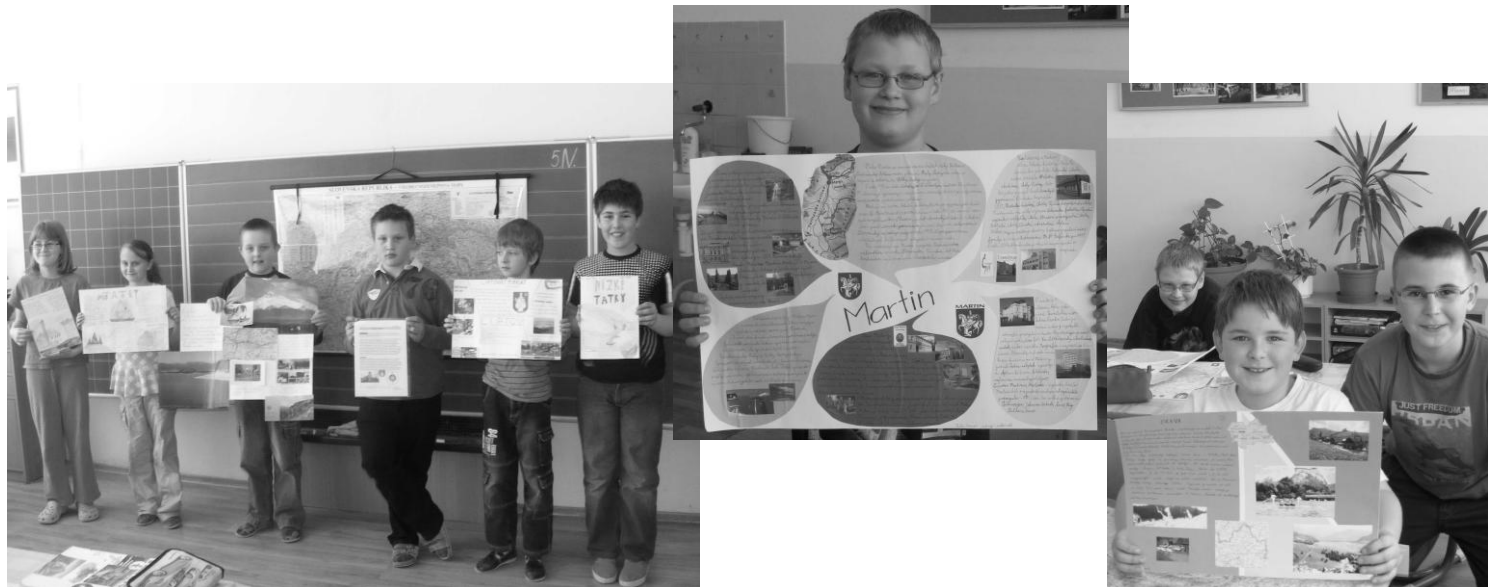
Po prečítaní tohto príbehu som mala zmiešané pocity. Na jednej strane bola Tamara veľmi štedrá, správala sa ako Tonyho sestra. Na druhej strane Tony mohol zneužiť Tamarinu štedrosť, ale nikdy to neurobil. Ale teraz, keď o tom znovu premýšľam, už nemám tie zvláštne pocity. Myslím si, že by som urobila to isté, čo Tamara. Tamara otvorila Tonyho svoje srdce. Teraz chápem, čo je solidarita. Nie je to len pochopenie druhých. Niekedy sa stane, že umožníme niekomu niečo zrealizovať alebo mu poskytneme vhodné podmienky. Ak mu túto šancu nedáme, nikto si to nevšimne. Ďalej budeme žiť naše životy bez zmeny. Vtedy, keď začneme rozdávať lásku, naše životy sa navždy menia. Láska rozdaná druhým nezasiahne len prijímateľa. Správa sa ako kruhy na vodnej hladine jazera po vhodení kameňa. Zasiahne veľa ľudí, oveľa viac ako si môžeme predstaviť.

Prstom po mape

Štvrtáci opäť cestovali prstíčkmi po mape. A nielen to! Hľadali obrázky, pohľadnice, kreslili mapky... A potom svoje úsilie prezentovali pred ostatnými spolužiakmi. Tento raz sa zamerali na stredné Slovensko. Dozvedeli sa viac o Martine, Orave, Fatre, a to Veľkej i Malej. Ja som si vybral Liptov. Rád totiž spomínam na čas v netradičnej škole. V prírode. A tak som o tom, čo som videl, napísal. O Pribyline, o najfotogenickejšom vrchu Slovenska - Kriváni, o jaskyniach. Pridal som i zopár pekných pohľadov a pohľadníc. Ako všetci ostatní.

M. Haba

Korytnačka má 2 hlavy a 5 nôh!

Takúto korytnačku vraj nikde na Slovensku nevidíte? V žilinskom Obchodnom centre na Farských schodoch nájdete raritnú dvojhľavú Magdalenu s piatimi nohami. Táto korytnačka ostrohatá je rodená Žilinčanka, ale jej príbuzní žijú v severnej Afrike.

Meno Magdalena pre rozkošnú korytnačku odôvodnil žilinský chovateľ dvomi hlavami. Keď má dve hlavy, nech má aj dve mená (Magda a Lena).

„Zatiaľ sa má k svetu. Veselo behá, zvedavo sa obzerá okolo, schuti sa naje zeleného šalátu. S dvoma hlavami sa iba nevie pred zvedavcami skryť pod pancierom. Takže vo voľnej prírode by rýchlo zahynula,“ potvrdil zoológ Považského múzea Ladislav Hlôška.

Korytnačku nájdete v Obchodnom centre pri „televíznej“ kaviarni. Ľudia si ju môžu zadarmo pozrieť v špeciálnom akváriu. Teraz Magdalenka meria iba pár centimetrov. Na druhej fotografii ju môžete vidieť vedľa jedného európejskeho mince. V dospelosti jej pancier narastie do 45-centimetrovej dĺžky. Môže vážiť 30 až 50 kilogramov a žiť aj 50 rokov. Jej najväčšia príbuzná vraj meria 83 centimetrov a váži 105 kilogramov! Korytnačky ostrohaté sú tretím najväčším korytnačím druhom. Pochádzajú zo saván severnej Afriky. Keďže ich tam žije iba necelých 20- tisíc, patria k zraniteľným zvieratám Červeného zoznamu ohrozených druhov.

Magdalena sa stane hviezdou počas MS v ľadovom hokeji. Bude totiž tipovať výsledky jednotlivých zápasov. Dostane malé hokejové ihrisko. Ktorú modrú čiaru prekročí ako prvú, to mužstvo označí za víťaza.

Silvia Sedláčková

Závislosti na PC?

Počítač. Osobný počítač. Dnes už samozrejmosť. Doma, v škole, v úradoch, v obchodoch... Trošku sa podobá ohňu. Dobrý sluha, zlý pán. Čo vám zide na um, ak poviem slovné spojenie počítačová hra? Zábava? Vyplnenie voľného času? Ja by som vám chcel povedať, že počítačové hry sú pre nás nebezpečné. Niektorí ľudia sú až tak zahratí do hier, že žijú v hrách a nie v reálnom živote. A potom je len kúsok cesty k hazardným hrám. Niektorí ľudia zasa veľmi hrajú na automatoch. Chcú vyhrať to, čo prehrali. A keď na to nemajú peniaze, dokážu aj krahnúť. No nemusí vždy ísť len o peniaze. Virtuálny svet ohrozuje duševné zdravie mladých ľudí. Zdá sa vám to nepravdepodobné? Americkí lekári chcú klasifikovať závislosť od počítačových hier ako duševné ochorenie. Príznaky sú jednoznačné: tínedžer nevychádza poriadne zo svojej izby, ignoruje priateľov, rodinu, jedlo a niekedy aj sprchu. Jeho školské známky sa zhoršujú a agresivita narastá. Dôvodom pritom nie sú alkohol či drogy, ale počítačové hry, ktoré môžu byť podľa lekárov pre niektoré deti rovnako návykové ako heroín.

Chcel by som vám vyrozprávať príbeh jedného veľmi múdreho chalana. Jeden nemenovaný chalan raz začal hrať počítačové hry. Bol veľmi múdry, ale ako sa stal závislým na hrách, vidina peknej budúcnosti sa začala rúcať. Začal krahnúť, dokonca okrádal aj vlastnú rodinu. Bol závislejší a závislejší - až sa stal gamblerom. Tento príbeh mi vyrozprávala moja mama. A ako je to s vami? Hrávate sa radi na počítači? Oslovili sme niekoľkých spolužiakov.

Nicolas

Čo sa ti vybaví pod slovom PC hra?

Zábava, tak z nudy.

Hrávaš počítačové hry?

Áno.

Ako často hrávaš PC?

2 hodiny.

Veronika

Čo si predstavíš pod slovom PC hra?

Autíčka, motorky.

Hrávaš počítačové hry?

Občas.

Ako často hrávaš PC?

2-3 hodiny

Nikola

Čo si predstavíš pod slovom PC hra?

Panáčikovia.

Hrávaš počítačové hry?

Áno.

Ako často hrávaš PC?

1-2 hodiny.

Natália

Čo si predstavíš pod slovom PC hra?

Sims.

Hrávaš počítačové hry?

Áno.

Ako často hrávaš PC?

2-3 hodiny.

Michal

Čo predstavíš pod slovom PC hra?

Pod slovom hra sa mi predstaví zábava.

Hrávaš počítačové hry?

Áno

Ako často hrávaš PC?

2-3 hodiny alebo pokým ma otec nevyhodí odtiaľ.

Martin

Čo si predstavíš pod slovom PC hra?

Pod slovom PC hra si predstavím športové disciplíny, hokej, boj, preteky, panáčikov.

Ako často hrávaš PC?

Asi 4 hodiny týždenne.

Patrícia

Čo si predstavíš pod slovom PC hra?

Slovo PC hra pre mňa znamená zábavu, hru, zabitie nudy.

Ako často hrávaš PC?

No keď sa nudím.

Nina

Čo si predstavíš pod slovom PC hra?

Predstavím si panáčikov, ktorí proti sebe bojujú, súperia alebo pretekajú.

Ako často hrávaš PC?

Každý deň.

Pani učiteľka Habová

Čo si predstavíte pod slovom PC hra?

Občas môže byť, no všetkého veľa škodí. Pod slovom hra sa mi vybavujú slová násilie, zlo a zabitý čas.

Pani učiteľka Neužilová

Čo si predstavíte pod slovom PC hra?

Zbytočne premrhaný čas zavretý v izbe.

Ako by ste odpovedali vy? Koľko času strávite pri hrách a vo virtuálnych sociálnych sieťach? A nebolo by lepšie zobrať si loptu, stretnúť sa s kamošmi a zahrať sa skutočnú hru? Alebo si ísť zacvičiť, zatancovať, niečo pekné namaľovať, zahrať si šach, vytvoriť model lietadla? Alebo...

Richard Janotka

Delfín

Delfín skákavý - rad: veľryby

Čel'ad': delfínovité

Rod a druh: Tursiops truncatus

Delfín je najznámejší a najobľúbenejší zo všetkých morských cicavcov. Napriek tomu však život delfínov pri pobrežiach všetkých svetových morí zostáva neustále veľkou nevyhnutnou hádankou. Delfíny skákavé, ktoré nás upútajú svojím ocel'ovo sivým chrbtom a krátkou vytiahnutou papuľou, sú veľmi inteligentné zvieratá.

Príbuzné poddruhy delfína skákavého sa vyskytujú pri pobreží Atlantického oceánu, vo väčšine severnej časti Tichého oceánu a aj v Červenom mori a v Indomalazskej oblasti.

Delfíny sú spoločenské tvory. Žijú v skupinách najrozličnejšieho zloženia: žijú spolu zvieratá jedného pohlavia alebo sú samice a samce spolu so svojimi mláďatami. Navzájom si pomáhajú pri love, pri pôrode aj v chorobe. Táto priateľská spolupráca je pre ich život nevyhnutná. Delfíny sa navzájom dorozumievajú mľaskavými a cvakanými zvukmi. Nie je presne známe, koľko znakov táto reč obsahuje, rozhodne však niet pochyb o tom, že sa delfíny navzájom spoznávajú a odpovedajú si.

Delfíny sú najinteligentnejšie zvieratá na svete. Predstavte si, že majú IQ približne 60-100 a viac!

Delfín je stavovec a cicavec a rodí živé mláďatá. Sú veľmi spoločenské a žijú v skupinách (rodinách). Má menšiu čel'usť s menším počtom zubov. Pôsobí však celkom mohutne. Jeho telo má dĺžku 2,5 až 4 metre, váži 150 až 200 kg a výnimočne 390 kg. V každej polovici čel'uste majú 20 - 26 zubov. Tehotenstvo trvá 12 mesiacov. Delfín je veľmi priateľské zvieratko ale ľudia i tak zabíjajú delfíny buď na výskumy, alebo na iné účely. Nezabíjajte delfíny!!! A neškod' me ich prostrediu!!! Ved' nie sú úžasné, elegantné a obdivuhodné?

Hanka Slobodová

Rekordy suchozemských zvierat

1. Najt'ažšie suchozemské zviera je africký slon. Váži až šesť ton.
2. Najvyššie zviera na svete je žirafa. Samce sú vysoké okolo 5,5 metra.
3. Vedci sa domnievajú, že na svete žije celkovo 10 miliárd jedincov hmyzu.
4. Najväčšia kolónia mravcov sa nachádza v južnej Európe. Rozprestiera sa v troch krajinách a žije v nej spolu sedem miliárd mravcov.
5. Najrýchlejšie suchozemské zviera je gepard. Dokáže utekať rýchlosťou 70 kilometrov za hodinu a krátku vzdialenosť vyvinie rýchlosťou až 105 kilometrov za hodinu.
6. Najmenším plazom je jašterica gekón trpasličí. Meria len 1,6 centimetra.
7. Najdlhšie žijúcim suchozemským zvierat'om je korytnačka obrovská. Dožíva sa až 200 rokov.
8. Najvzácnejším cicavcom na svete je pozemná veverica, ktorá žije v Kanade. V súčasnosti žije len 29 jedincov!
9. Najväčší lovec na svete je ľadový medveď.
10. Najmenšie plemeno koňa je poník falabella. Je vysoký len 80 centimetrov!

Linda Šaradínová

Pol roka u protinožcov

Túžite cestovať, spoznávať cudzie kraje, sledovať morský príboj, cítiť vietor vo vlasoch, vidieť zvláštne druhy zvierat? Mnohí z nás sa už pozreli za chrbát Malých Karpát, pozreli sa na Slovensko spoza rieky Moravy, ba dokonca obdivovali d'aleké moria a pláže pri nich. Ale koľkí ste boli u protinožcov? Že nepoznáte takú krajinu? Piatačka Natália Klamová nielenže na vlastné oči videla vzdialenú Austráliu, ba dokonca chodila tu i zopár mesiacov do školy. Ďakujeme jej, že sa rozhodla o svoje zážitky podeliť s nami.

Gold Coast (v preklade Zlaté pobrežie) je mesto a tzv. Local Government Area v štáte Queensland v Austrálii. Je to druhé najľudnatejšie mesto v štáte Queensland a šieste najľudnatejšie mesto v Austrálii so slnečným subtropickým podnebím, 300 slnečnými dňami do roka, populárnymi plážami a množstvom turistických atrakcií. Má rozlohu 1 402 km² a 527 660 obyvateľov.

Ako dlho si pobudla v Austrálii?

V spomenutom Gold Coast som bola pol roka u sestry. Tu som navštevovala aj školu Surfers Paradise State School.

Ktoré predmety si v austrálskej škole mala?

Matematiku, anglický jazyk, hudobnú a výtvarnú výchovu, informatiku, plávanie a športy - basketbal, netball, futbal, tenis.

Ktoré rozdiely si postrehla medzi našou školou a tou, do ktorej si chodila v Austrálii?

Austrálska škola bola modernejšie vybavená. Žiaci majú k dispozícii veľa počítačov, v každej triede je 8 - 10 počítačov. Priamo v škole bola aj obrovská knižnica, niekedy sme tu robili projekty alebo počúvali rozprávky. Škola na Slovensku sa mi zdá prísnejšia, a to v disciplíne i v hodnotení. Tam sú decká hodnotené ústne a slovne. Nedostávajú známky ako my tu. (Natália nám však prezradila, že zo slovenskej školy si odnesie viac poznatkov a viac jej vyhovuje systematickosť práce.)

Čo sa ti najviac páčilo v škole u protinožcov?

Určite plávanie!

Aký je režim v austrálskej škole?

Do školy sa chodí na deviatu a vyučovanie sa končí o 15.00 hodine. Nefungujú tam školské jedálne tak, ako ich poznáme zo Slovenska. Každý si jedlo prinesie z domu alebo si ho kúpi v školskom bufete. Decká sa môžu najesť počas ktorejkoľvek prestávky. Tie sú tam dlhšie. Decká chodia von, môžu sa hrať v areáli školy. Žiaci nosia do školy uniformu. Dievčatá si vyberajú medzi sukňou a krátkymi nohavicami, chlapci nosia krátke nohavice, k tomu košeľu alebo tričko.

Čo najzaujímavejšie si v Austrálii videla?

Super bolo, že sme zo školy išli na výlet do Disneylandu. Potom som na vlastné oči videla klokana, zaujali ma pestrofarebné papagáje.

Čo ti priniesla návšteva Austrálie?

Určite som sa zlepšila v anglickom jazyku.

V čom je iný život na opačnom konci sveta?

Ľudia sú priateľskejší, veselší, milší, svornejší. Navzájom sa zdravia. To sa mi veľmi páčilo.

V Austrálii si prežila aj Vianoce. V čom boli pre teba iné?

No už len v tom, že tam bolo teplo, každý bol v tielku, šortkách a hlavu ozdobenú rožkami. Všetko vianočne vyzdobili, ba dokonca sa konala aj súťaž o najvyzdobenejší dom.

A čo jedálny lístok?

Často sa tam jedia sendviče, na raňajky cereálie, ako hlavné jedlo dňa mávajú večeru.

Chcela by si sa vrátiť späť?

Išla by som naspäť, keby so mnou cestovali aj moje kamarátky, Kika a Hed'a.

Ďakujeme za rozhovor.

surfers paradise
PRIMARY SCHOOL

Choroby - (vtipný) test

Podivný kvíz o chorobách

1. Ktoré živočíchy nemávajú nádchu?
  - a) učitelia
  - b) fretky
  - c) ryby
2. Ktoré živočíchy nemávajú chrípku?
  - a) svine
  - b) kačky
  - c) žižiavky
3. Ktorá liečba je proti baktériám zbytočná?
  - a) prikladanie lariet na choré mäso
  - b) potrieť rany medom
  - c) plesnutie kôpky netopierieho hovienka na ranu
4. Kde nikdy nenájdete baktérie?
  - a) na Mesiaci
  - b) na Marse (máme na mysli planétu, nie čokoládovú tyčinku)
  - c) v školskej jedálni
5. Ktorá substancia nedokáže zabiť baktérie?
  - a) mesačný prach
  - b) puding
  - c) čistič na wc

Správne odpovede

1c) Keby ryba prechladla, premočili by sa jej papierové vreckovky.

2c) Videl si niekedy žižiavky uchlipkávať citrón?

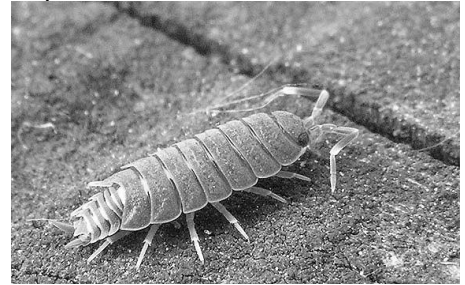
3c) Výkaly sa hmýria baktériami.

4b) V roku 1977 vedci testovali, či pôda z Marsu obsahuje baktérie.

5b) Baktérie si pochutnávajú na pudingu.

P. S. Že ste nepočuli o žižiavkach?

Je to malý kôrovec žijúci na vlhkých tmavých miestach.

Lenka Čermáková

SLONY

Na zemi žijú tri druhy slonov - slon indický, slon africký, slon pralesný. Slon africký je v súčasnosti najväčším žijúcim suchozemským zvieratom. Keď sa slonie mláďa narodí, má vyše 100 kilogramov. Dospelý slon váži do 6 ton a dosahuje výšku 4 metre. Slon je taký ťažký, že musí spať postojáčky, a nie je schopný preskočiť ani najmenšiu prekážku. Je to pokojné zviera, ale keď sa cíti ohrozené, bez váhania sa dá do boja s útočníkom. Vztyčí mohutné uši, rozbehne sa a v plnej rýchlosti rozdupe všetko, čo mu príde do cesty. Z cesty mu ustúpi dokonca aj lev. Slonie uši slúžia na rôzne účely - slon sa nimi ovieva a ochladzuje. Pri jedení a pití používa chobot, zakončený dvoma veľmi pohyblivými výbežkami. Pri hľadaní potravy využíva aj slonie kly. Slonie kly sú zo zuboviny, ktorá nie je pokrytá sklovinou a volá sa slonia kosť, slonovina. Sú to vlastne mimoriadne vyvinuté vrchné hryzáky.

Keď chcete vidieť slona naživo, navštívte niektorú zoológickú záhradu a môžete sa na vlastné oči presvedčiť, že je naozaj obrovitánske, ale krásne zviera.

Silvia Sedláčková

VÍ V V VIES, ZE...

- starovekí Gréci si mysleli, že hviezdy sú svetlá zavesené nad Zemou?
- ľudia sa po stáročia nazdávali, že Slnko obieha okolo Zeme?
- Zem každoročne zväčšuje svoju hmotnosť, lebo zachytáva vesmírny prach?
- supersaurus patril medzi najväčšie dinosaury? Bol 30 metrov vysoký a svojou hmotnosťou by sa vyrovnal až desiatim slonom!
- diamant je najtvrdšou prírodnou látkou?
- pod Nílom pretečie vo veľkej podzemnej rieke šesťkrát viac vody než v riečisku na povrchu?

Silvia Sedláčková

V škole s humorom

Móricko príbehne na čerpaciu stanicu a hovorí:

"Ujo, rýchlo nám dajte 10 litrov benzínu!"

"A načo vám bude?"

"Horí nám škola."

- Jean !!! Podajte mi pohár vody!!!

- Áno, pane.

- Jean !!! Podajte mi pohár vody!!!

- Áno, pane.

- Jean !!! Podajte mi pohár vody!!!

- Áno, pane.

- Jean !!! Zavolajte hasičov, takto ten požiar nehasíme!

Na triede sa otvoria dvere a ihneď zabuchnú. Profesor sa spýta Fera sediaceho ihneď pri dverách:

- Kto to bol?

- Prievan.

- A čo chcel?

Hodina biológie. Profesor hovorí študentom:

"Čistý vzduch a hlboké dýchanie zničí všetkých pôvodcov našich chorôb."

Blondínka zozadu sa nástojčivo hlási:

"Pán profesor, ale ako prinútíme týchto pôvodcov, aby zhlboka dýchali?"

Vieš, čo vznikne skrížením krtka a žirafy?
Vrtná veža.

V prvej triede sa v septembri pýta pani učiteľka:

- Kto vie, koľko je 1+2?

Nikto sa nehlási.

- To naozaj nikto nevie?

Po chvíľke sa nasmelo prihlási jedno dievčatko:

- Ja teda neviem koľko je 1+2, ale určite je to isté, ako 2+1, pretože operácia sčítania je na telese reálnych číslíc komutatívna!

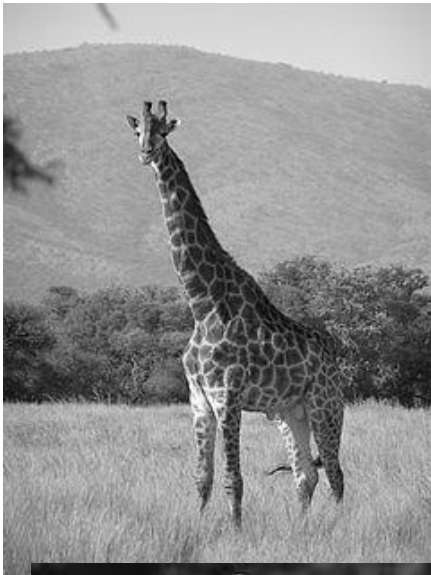
Viete, čo je to vrchol geometrie?
-Stáť v rohu okrúhlejšieho miestnosti.

Mladý počítačový génius v škole:
- Pán procesor...

Z letného tábora príde list:
"Ahoj rodičia! Učili sme sa boxovať. Posielam vám zubnú kefku, pastu, strojček a iné zbytočnosti."

Žirafa

Tento kopytník je najvyšší cicavec - dosahuje obyčajne okolo 4,5 m, niektoré samce až 6m! Najtypickejším znakom žirafy je dlhý krk, ktorý jej umožňuje spásat' vysokánske africké stromy. A predstavte si, krčnú časť chrbtice žirafy tvorí, tak ako u takmer všetkých stavovcov, iba sedem stavcov - lenže veľmi predĺžených. Žirafa má teda rovnaký počet krčných stavcov ako človek či myš. Pretože má dlhý krk, musí mať žirafa aj veľké srdce, ktoré pumpuje krv hore krkom až do hlavy.

Málokto sa môže pochváliť, že videl žirafy spať. Občas síce oddychujú postojáčky, ba i poležiačky, ale tvrdý spánok je veľmi krátky, trvá len jednu dve minúty. Spia poležiačky s hlavou položenou na bočnú stranu stehna.

Žirafy sú veľmi mierumilovné, tiché tvory. Iba vzácne sa ozývajú krátkym zabučaním alebo frknutím - je to sčasti aj preto, že žirafy majú zakrpatené hlasové ústroje. Ich spoločenstvá nemajú pevné zloženie a jedince často prechádzajú z jedného stáda do druhého. Ak v čase ruje bojujú dva samce, ide o súboj symbolický, pri ktorom sa sokovia iba strkajú plecami. Žirafy žijú v čriedach, často v spoločnosti antilop. Malé žirafy patria nesporne medzi najmilšie mláďatá. Rodia sa obyčajne ako jedináčikovia, len zriedkavo ako dvojčatá - koniec koncov ako ľudia. Pri narodení meria žirafiatko asi 170 cm a váži 40 až 50 kg. Rožky má zatiaľ uložené voľne v koži, iba neskoršie mu prirastú k lebke.

V súčasnosti sa žirafy vyskytujú iba na savanách a v bušoch Afriky. Sú posledným zvyškom kedysi hojnej čel'ade, ktorá v tret'ohorách žila aj v Indii a v Južnej Európe.

Hanka Slobodová

Mnohí snívajú o červenom rýchlom autíčku. Pre vysokú cenu však zostáva len pri sne. Ferrari je talianska automobilová značka, ktorá sa preslávila predovšetkým svojimi športovými vozmi a účasťou na automobilových pretekoch. V počiatkoch súťažilo toto autíčko predovšetkým v pretekoch Formuly 1. Firmu založil bývalý automobilový pretekár Enzo Ferrari. Dnes je Ferrari súčasťou koncernu Fiat. Sídlí v talianskom meste Maranello. V roku 2005 dosahovala produkcia takmer 5000 vozov. Medzi novšie modely patrí Ferrari 458 Italia. Modely tejto značky, napríklad F430 Speciale, sú určené predovšetkým pre zberateľov luxusných športiaikov. Majú napríklad exkluzívne odľahčené kolesá, spätné zrkadielka a bočné podbehy sú vyrobené z ultra ľahkého karbónového vlákna. Tieto súčasti spolu so zväčšenými nasávačmi vzduchu by mali napomôcť dosiahnuť skvelý a rýchly výkon motoru. Dizajn autíčka je naozaj veľkým umeleckým dielom, ktorého sila rastie smerom k zadnej časti. Najväčšou špecialitou exkluzívnych modelov sú krútiace sa panely, ktoré sú najväčšou dominantou koncovej časti vozidla. Kompletne prerobený vzhľad zadku dotvára pár koncových svetlometov prevzatých z modelu Ferrari 599.

Mário Černý

Nelietavé vtáky

Nie všetky vtáky vedia lietať. Najväčšie vtáky na svete sú také ťažké, že sa nedokážu odpútať od zeme. Majú veľmi malé krídla, ale zato dlhé nohy, ktoré im umožňujú rýchlo bežať.

Hlava s kosťou

Kazuár žije v lesoch Novej Guiney, severnej Austrálie a okolitých ostrovoch. Na hlave má kostený výčlenok, ktorému sa hovorí prilba. Touto prilbou kazuár odštieňuje z cesty vetvy.

Obrí bežec

Pštros je najväčší vták na svete. Môže narásť do výšky 2,75 metra. Pštrosy žijú v Afrike. Nebezpečenstvu sa vyhýbajú útekmi. Pštros je schopný dosiahnuť rýchlosť až 70 kilometrov za hodinu.

Vták, ktorý ide za dažďom

Emu je najväčší vták žijúci v Austrálii. Svoje meno získal podľa zvuku, ktorý vydáva. Emu sa živí výhonkami a rastlinami, ktoré vyrastajú po daždi. Tieto vtáky sledujú dažďové mračná, aby našli čerstvú potravu.

Linda Šaradínová

Kazuár

Emu

Pštros

ZVIERACIE CHA-CHA-CHA

Lev v lese zvolá schôdzku.

Keď sú už všetky zvieratká prítomné, povie:

„Tak, zvieratká, dnes pôjdeme na prechádzku.“

Žaba sa ozve: „Tak, zvieratká, dnes pôjdeme na prechádzku.“

Lev: „Žaba, neopakuj po mne...“

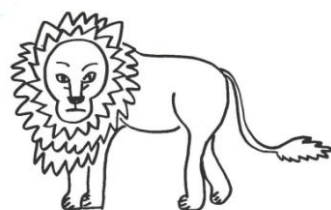
Žaba: „Žaba, neopakuj po mne...“

Lev: „Žabaaa !!!!“

Žaba: „Žabaaa!!!!“

Lev: „Dobre, dnes niečo škaredé a zelené s nami nepôjde.“

Žaba: „Chudák krokodíl sa tak tešil!“

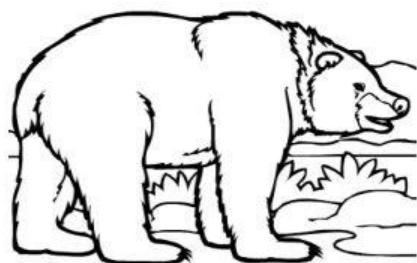

Lev rozdeľuje zvieratká do dvoch skupín: „Tie, čo ste pekné - napravo, tie, čo ste múdre naľavo.“

Nastane trma-vrma, všetci sa rozmiestnia, iba žaba zostane sedieť.

Lev sa jej spýta: „Prečo si sa nezaradila?“

Žaba: „Čo sa mám roztrhnúť?“

Veverička sa pýta medveďa:

„Medveď, hádaj, čo mám v pästi????“

„Oriešok????“

„Nie!!!“

„Medveď, hádaj, čo mám v pästi????“

„Veľký oriešok????“

„Nie!!!“

„KRČ!!!!!!“

